

Základní škola a Mateřská škola Třebotov, příspěvková organizace
Hlavní 190, 252 26 Třebotov

IČ: 49855328, RED-IZO: 600053300, č. ú. 0126592339/0800
e-mail: info@zstrebotov.cz, ID datové schránky: 3jx3r6f
www.zstrebotov.cz, telefon: 777 137 620, 774 712 720

PREVENTIVNÍ PROGRAM

školní rok 2022/2023

Zpracovala: Mgr. Marcela Roll

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Obsah:

1. Základní údaje o škole
2. Vstupní informace
 - 2.1 Charakteristika školy
 - 2.2 Analýza současného stavu z hlediska rizikového chování
3. Vytyčení rizikového chování
 - 3.1 Stanovení cílů PP
 - 3.2 Cílové skupiny
 - 3.3 Řízení a realizace preventivních aktivit
 - 3.4 Metody a formy práce
4. Primární prevence v rámci výuky předmětů
5. Specifická prevence
6. Evaluace
7. Spolupráce s institucemi a organizacemi
8. Metodické doporučení a přílohy MŠMT
9. Přílohy:
 - Krizový plán školy
 - Strategie prevence řešení školní neúspěšnosti žáků

Použité zdroje:

Pro vypracování PP byla využita následující metodická doporučení a metodické pokyny v oblasti primární prevence rizikového chování schválená vedením MŠMT:

Metodické pokyny:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních MŠMT ČR (Čj.: 21 291/2010-28)
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (Čj.: 21 149/2016)
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.:14 423/99-22)

Zákony a vyhlášky:

- Zákon 561/2004 (školský zákon)
- Vyhláška 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- Vyhláška 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Předpisy školy:

- Školní řád,
- Krizový plán školy

- Strategie prevence řešení školní neúspěšnosti žáků

1 Základní údaje o škole

Školní rok 2022/2023

Škola: **Základní škola a Mateřská škola Třebotov, příspěvková organizace
Hlavní 190, Třebotov 252 26**

Škola udržitelného rozvoje I. stupně, držitelé titulu Ekoškola,
Rodiče vítání, jsme partnerskou školou Ředitele naživo

Webové stránky školy: **www.zstrebotov.cz**

Ředitelka školy: **Mgr. Jana Hančová**
777 137 620, jana.hancova@zstrebotov.cz

Zástupkyně ředitelky školy: **Mgr. Mariana Pavlova**
774 712 720, mariana.pavlova@zstrebotov.cz

Výchovná poradkyně: **Ing. Jana Majorová**
775 213 702, jana.majorova@zstrebotov.cz

Šk. metodička prevence: **Mgr. Marcela Roll**
723 062 520, marcela.roll@zstrebotov.cz

Sdílená školní psycholožka: **Mgr. Zuzana Bobeková**
bobekova@masjihozapad.cz.

Zřizovatel školy: Obec Třebotov, Klidná 69, 252 26 Třebotov
IČO: 000 241 741
Tel.: 257 930 001
obec@obectrebotov.cz

2. Vstupní informace

Minimální preventivní program je dokument školy, zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Na realizaci MPP se podílí celý pedagogický sbor a další instituce zabývající se prevencí sociálně patologických jevů. Rizikové chování, drogy a jiné sociálně patologické jevy jsou velkým společenským problémem. Primární prevence spolu se vzděláváním žáků v oblasti zdravého životního stylu má za úkol předcházet sociálně nežádoucím jevům a zvýšit jejich odolnost vůči nim. Objevují se nové rizikové jevy, např. kyberšikana. Je proto nezbytné poskytnout žákům co nejvíce nezkrácených informací o problematice všech projevů rizikového chování podaných přiměřeně jejich věku a na tato témata s nimi mluvit otevřeně i na neformální úrovni. Cílem MPP je ve spolupráci s rodiči předcházet projevům sociálně patologických jevů, v případě jejich zjištění ve spolupráci s rodiči i dalšími institucemi zamezit jejich dalšímu šíření, dále pak formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti. Součástí našeho programu je i účast pedagogů na odborných školeních a vzdělávacích programech. MPP je nedílnou součástí ŠVP a vychází ze školní strategie primární prevence, jejímž hlavním cílem je vytvoření a udržení optimálního sociálního klimatu ve škole.

2.1 Charakteristika školy

Základní škola Třebotov je součástí právního subjektu Základní škola a Mateřská škola Třebotov, příspěvková organizace. Jedná se o úplnou základní školu, kterou navštěvují převážně děti z Třebotova a okolních vesnic: Kosoře, Chotče, Kuchařka, Roblína, Trněného Újezdu a Kuchaře. Od 1. září 2022 školu navštěvuje 257 žáků + 4 zahraniční studenti. (126 + 2 na I. stupni a 131 + 2 na II. stupni). Kapacita školní družiny byla zcela naplněna na 75 žáků. V objektu školy je k dispozici celkem 16 učeben, z toho 6 odborných (učebna přírody, učebna výtvarné výchovy, počítačová učebna, učebna hudební výchovy a 2 jazykové učebny) a tělocvična. Máme moderní počítačovou učebnu s novými elektrorozvody, záložním zdrojem, servery, 27 samostatnými žákovskými jednotkami, učitelským počítačem, dataprojektorem, tiskárnou, licencemi i novým nábytkem. Hala školy poskytuje během přestávek místo k relaxačním činnostem. Vzniklo zde nově několik klidových koutků s posezením, které žáci s oblibou využívají. Prostory chodeb slouží jako herna a také jako galerie výtvarných prací žáků. U dvou hlavních vchodů máme umístěny dva dřevěné motýly – schránky důvěry, které si děti samy vyrobily a kam mohou žáci i rodiče vkládat své návrhy, dotazy, či stížnosti. Vzhledem k aktuálnímu počtu tříd ve škole jsou všechny prostory plně využity.

Pedagogický sbor tvoří 23 učitelů, 5 asistentů pedagoga a 3 vychovatelky školní družiny. Na škole pracuje výchovná poradkyně, metodička prevence, školní speciální pedagožka a sdílená psychologka. Škola také spolupracuje s PPP Králův Dvůr, s nově otevřenou PPP pro středočeský kraj v Černošicích a se Střediskem výchovné péče Dobříčovice.

2.2 Analýza současného stavu z hlediska rizikového chování

Rizikovými místy naší školy jsou chodby, šatny, toalety a venkovní hřiště. Pedagogové mají o přestávkách dohled nad žáky jak ve spojovacích chodbách, hale, v jídelně, v prostorách před třídami v patře, ale i o velké přestávce na venkovním hřišti. Rozpis jednotlivých vyučujících a prostor dohledu je vyvěšen v chodbách školy a k dispozici všem vyučujícím i žákům. Je tedy jasně dáno, kdo za jaký úsek v konkrétním čase zodpovídá.

V posledních letech jsme nejčastěji řešili následující typy rizikového chování:

- vztahové problémy ve třídách, nesoudržnost kolektivu a vyčleňování jednotlivců, případně zárodky šikany (často v souvislosti se začleněním nového žáka do třídy)
- nerespektování autorit
- sociální sítě a zveřejňování videí nebo fotografií spolužáka
- problémy s docházkou do školy
- poškozování majetku školy
- užívání tabákových výrobků

Závažnější případy řešilo vedení školy ve spolupráci s třídními učiteli, výchovnou poradkyní, a případně dalšími odborníky. Ve všech případech byli k řešení přizváni rodiče. V případě problémů byly viníkům uděleny kázeňské postihy.

Školní Preventivní tým:

Preventivní tým pro řešení patologických jevů na škole tvoří všichni pedagogové školy. Poradenské služby v naší škole jsou zajišťovány výchovným poradcem, školním speciálním pedagogem, školním metodikem prevence a školním psychologem průběžně po celý školní rok.

3. Vytyčení rizikového chování

Primární prevence rizikového chování je soubor opatření, kterými předcházíme výskytu rizikového chování, omezujeme další rozvoj rizikového chování, zmírňujeme již existující formy tohoto chování a pomáháme řešit jeho důsledky. Mezi rizikové chování patří:

- agrese, šikana, kybernetická šikana, násilí, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie,
- záškoláctví,
- závislostní chování (kouření, alkoholismus, virtuální drogy...), užívání návykových látek, gambling,
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě,
- poruchy příjmu potravy,
- rizikové sexuální chování,
- domácí násilí, týrání, zneužívání,
- kriminální chování (vandalismus, krádeže).

3.1 Stanovení cílů PP

Cílem preventivního programu je zvýšit odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům a vytvářet dobré sociální klima nejen ve třídách. Dalším cílem je, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddelitelnou součástí výuky a života školy.

Dlouhodobé cíle:

1. Vytvářet zdravé školní prostředí pro všechny žáky a samozřejmě i pro zaměstnance školy, dobré třídní (školní) klima, tolerance a fungující vzájemné vztahy jsou základním předpokladem pro úspěšné vzdělávání a výchovu žáků.
2. Vést žáky ke zdravému životnímu stylu a k odpovědnosti za vlastní chování
3. Rozvíjet u žáků sociální dovednosti (schopnost diskutovat, komunikovat, spolupracovat, dělat samostatná rozhodnutí)
4. Učit žáky řešit konfliktní situace (asertivní chování, efektivní komunikace)
5. Vést je ke schopnosti čelit tlaku vrstevníků a odmítat činnosti, které by mohly mít negativní důsledky
6. Posilovat sebedůvěru dětí, rozvíjet schopnost vypořádat se s odmítnutím, zklamáním a selháním
7. Seznámit je s možnostmi pomoci při osobních problémech
8. Informovat je přiměřeně věku o návykových látkách, jejich účincích a následcích užívání
9. Rozšířit právní vědomí žáků v oblasti trestního práva ve spojitosti s drogami, rizikovým chováním a trestní odpovědností od 15 let
10. Předcházet rizikovým jevům v chování jako je šikana, kyberšikana, agrese a rizikové sexuální chování
11. Předcházet projevům rasismu, vést žáky k porozumění a toleranci lidí odlišných národností a kultur
12. Rozpoznat a zajistit včasnou intervenci v případech: poruch příjmu potravin, domácího násilí, týrání a zneužívání dětí a ohrožování výchovy mládeže
13. Vést žáky ke smysluplnému využití volného času, aktivnímu odpočinku
14. Rozšířit znalosti o bezpečném pohybu v silničním provozu a na cyklostezkách
15. Monitorovat situaci ve škole z hlediska výskytu projevů rizikového chování
16. Motivovat rodiče k odpovědnosti za zdraví a výchovu svých dětí, zvyšovat informovanost a spolupráci s rodiči
17. Poskytovat poradenské služby žákům i rodičům
18. Podporovat vzdělávání učitelů a jejich profesionální přístup při výskytu rizikových jevů

Konkrétní cíle:

Cíl 1	Pokračovat v posilování pozitivních vztahů ve třídě, více se zaměřit na třídy, kde se nám nedaří vytvořit ideální klima
Ukazatelé dosažení cílů:	Vytvořit si třídní pravidla, komunikace v debatním kruhu, pravidelná práce třídního učitele
Zdůvodnění cíle:	Stanovením jasných třídních pravidel a kontrolou jejich dodržování vytváříme ve třídě bezpečné klima
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Podpora úcty k sobě samému i k druhým Budovat dobré klima školy Snížit rizikové chování žáků a zvýšit jejich ochranu

Cíl 2	Zapojit rodiče do programu prostřednictvím akcí pořádaných školou pro žáky a jejich rodiče. Zajistit schůzky s rodiči, kde budou dostatečně informováni a obeznámeni s riziky, jakým jsou jejich děti vystaveny, a jak jim předcházet, případně je řešit
Ukazatelé dosažení cílů:	Třídní schůzky formou konzultací: rodič – žák – učitel, účast rodičů na akcích
Zdůvodnění cíle:	Podporovat jednotné působení školy a rodičů, Spolupráce s rodiči, informovanost rodičů
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Vytváření příznivého psychosociálního klimatu školního prostředí ve spolupráci s rodiči

Cíl 3	Zaměřit se na chování žáků zejména o přestávkách,
Ukazatelé dosažení cílů:	Pečlivý dohled učitelů během přestávek, méně konfliktů a úrazů
Zdůvodnění cíle:	Minimalizováním fyzických kontaktů a jiných nevhodných projevů k ostatním spolužákům zabezpečíme dobré klima školy
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Budování dobrého klimatu školy

Cíl 4	Naučit se bezpečně pracovat na internetu a vyhnout se kyberšikaně
Ukazatelé dosažení cílů	Reakce žáků a rodičů, počet vzdělávacích programů
Zdůvodnění cíle	Reakce na informace z médií, sdělovacích prostředků, problém s kyberšikanu v minulých letech. Prohloubení vědomosti v této oblasti přispěje k větší ochraně a bezpečnosti dětí.
Návaznost na dlouhodobé cíle	Snížení rizikového chování u žáků a zvýšení informovanosti a ochrany žáků. Naučit žáky adekvátně řešit různé problémy a konfliktní situace

Cíl 5	Podpora dalšího vzdělávání pedagogů v oblasti rizikových poruch chování
Ukazatelé dosažení cílů	Osvědčení o absolvování kurzu, semináře
Zdůvodnění cíle	Zvýšit kvalifikaci pedagogů, aby byli schopni adekvátně řešit rizikové chování žáků a zkvalitnili vyučovací hodiny zaměřené na prevenci rizikového chování
Návaznost na dlouhodobé cíle	Vzdělávání učitelů a jejich profesionální přístup při výskytu rizikových jevů

3.2 Cílové skupiny

Pedagogové

V oblasti přímé práce pedagogů – Při plnění programu i nadále využívat mezi předmětové vztahy, zejména v hodinách výchovy k občanství, výchovy ke zdraví, výtvarné výchovy, hudební výchovy, tělesné výchovy a českého jazyka. Využívat třídnických hodin a všech neformálních setkání k působení na žáky v rámci prevence rizikových projevů chování. Důsledně monitorovat vztahy mezi dětmi ve své třídě, rizikovým žákům věnovat zvýšenou pozornost. Účastnit se vzdělávacích seminářů dle potřeby vlastní i potřeb školy, vzájemně spolupracovat, sdělovat si aktuální informace o problémech žáků. Spolupracovat s odborníky a specialisty na danou problematiku.

Aktivity pro pedagogy	
Název a odborné zaměření vzdělávání	Metody aktivního učení aneb když se mozek dobře učí
Stručná charakteristika	Naučit učitele lépe a pravidelně zařazovat různé druhy vyučovacích metod Naučit se správně volit vyučovací metody Znát silné a slabé stránky vyučovacích metod Znát zásady vedení a užití vyučovacích metod
Realizátor/lektor	Mgr. Pavlína Seidlerová
Počet proškolených pedagogů	22
Počet hodin	2 x 8 hodin
Termín konání	29. 9. – 30. 9. 2022

Název a odborné zaměření vzdělávání	Respektující komunikace
Stručná charakteristika	Schopnost sebe prezentace a sebe prosazení, komunikační kompetence, obratnost při řešení konfliktů, porozumění druhým i sobě samému
Realizátor/lektor	Mgr. Michal Dubec
Počet proškolených pedagogů	24
Počet hodin	1 x 8 hodin
Termín konání	19. 5. 2025

Spolupráce školy s rodiči

Informace rodičům budou předávány na třídních schůzkách a prostřednictvím internetových stránek. Pokud se v některé třídě vyskytne situace, kterou bude řešit školní poradenský tým, bude svolána mimořádná schůzka rodičů dané třídy, na které budou rodiče informováni o konkrétní situaci a postupu jejího řešení. Konzultační hodiny jednotlivých vyučujících a důležitá telefonní čísla jsou na webových stránkách školy. Všichni rodiče jsou zváni na akce pořádané školou. Seznam těchto akcí obsahuje plán práce základní školy pro školní rok 2022/2023.

Aktivity pro rodiče		
Název aktivity	Datum konání	Realizátor
Informační schůzka pro rodiče žáků první třídy	září	Třídní učitelka
Třídní schůzky a pohovory s rodiči – pro 4. – 9. ročník	Termíny schůzek: čtvrtek od 17:00 hodin 15. 9. 2022 5. 1. 2023 20. 4. 2023	Třídní učitelé
Třídní schůzky a pohovory s rodiči – pro 1. – 3. ročník Konzultace – učitel – rodič – žák	Termín schůzek: čtvrtek od 17:00 hodin 15. 9. 2022 24. 11. 2022 – pouze 1. a 2. třída Úterý 29. 11. 2022 od 17:00 hodin – pouze 3. třída duben – viz. web. školy	Třídní učitele
Individuální konzultace	Dle potřeby, viz. web. školy	Třídní učitele Výchovná poradkyně Šk. speciální pedagožka Šk. metodička prevence Šk. psycholožka
Kulturní akce školy: Vánoční zpívání, školní akademie Kavárny pro rodiče, Projektové dny	Viz. web. školy	Pedagogové

Žáci

Každodenní život školy musí mít takovou kvalitu, aby dětem umožňoval osvojit si kompetence zdravého životního stylu, které jsou nejúčinnějším preventivním nástrojem.

Žáci 1. – 2. ročníku:

- Společné stanovení a užívání pravidel soužití mezi žáky a dospělými ve škole
- Zkoumání a uvědomění si vlastní osobnosti, posilování zdravého sebevědomí
- Posilování projevů vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry
- Objevování individuálních odlišností dětí a jejich tolerance dětským kolektivem.
- Rozvoj schopností komunikace a diskuse ve skupině, řešení problémů a konfliktů
- Rozvoj schopností klást otázky, vyjádřit svůj názor, umění říci „ne“

Žáci 3. – 5. ročníku:

- Uvědomování si hodnoty vlastní osoby a posilování svého „já“ v pozitivním slova smyslu
- Učit se řešit stres a dodržovat životosprávu
- Posilovat schopnost spolupráce v kolektivu
- Uvědomování si vlastního zdravotního stavu, duševní, tělesné a sociální rovnováhy
- Vést žáky k aktivnímu využívání volného času se zaměřením na sport
- Posilovat schopnost a ochotu vzájemně si pomáhat, umět se podřídit možnostem skupiny
- Učit děti zvládat fyzicky náročné situace
- Uvědomování si pravidel společenského chování

Žáci 6. – 7. ročníku:

- Pravidla soužití v nově utvořeném kolektivu – pravdomluvnost, důvěryhodnost, umění naslouchání, osobní nasazení
- Formování skupiny, která je pro žáky bezpečná
- Posilování důvěry ve vztahu žák – učitel
- Rozvíjení a posilování pravidel společenského chování
- Respektování ostatních, spolupráce ve skupině
- Posilování komunikačních dovedností
- Rozvíjení sociálních dovedností
- Uvědomování si přiměřenosti reakcí na zátěžové situace – puberta
- Umění vyrovnat se s neúspěchem a přijímání odpovědnosti za vlastní rozhodnutí
- Posilování obrany před manipulací, umění říci „ne“
- Zvládání náročných fyzických a psychických situací
- Osvojení znalostí, právní povědomí
- Posilování odmítavých postojů k šikanování, užívání alkoholu, omamných látek apod.

Žáci 8. – 9. ročníku:

- Trvalé upevňování vztahů v kolektivu vrstevníků
- Upevňování pozitivních postojů osobnostního i sociálního rozvoje
- Upevňování pravidel společenského chování
- Mediální hygiena, vliv reklamy, zdravé sexuální chování
- Žáci se zamyslí nad problematikou masmédií a jejich vlivem na společnost, vyzkouší si rozpoznat dezinformační web, fake news, manipulativní reklamu a internetový podvod, jako je phishingová zpráva nebo falešná webová stránka. Posilování odmítavých postojů k užívání omamných látek, projevům xenofobie, rasismu, antisemitismu
- Prohloubení znalostí a právního povědomí

3.3 Řízení a realizace preventivních aktivit

Tematické bloky ve výuce zaměřené na prevenci rizikového chování. Primární prevenci má na starosti hlavně třídní učitel, v rámci jednotlivých hodin realizuje uvedená témata.

Ročník	Předmět	Téma	Vyučující
1.	Prvouka	Nikdo není jako já Bezpečnost v dopravním provozu Chodec jako účastník silničního provozu	Třídní učitel
2.	Prvouka	Péče o zdraví – nenič své tělo Základní pravidla silničního provozu	Třídní učitel
3.	Prvouka Informatika	Cyklista jako účastník silničního provozu Vztahy mezi účastníky Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí Mezilidské vztahy	Třídní učitel
4.	Přírodověda Vlastivěda Informatika	Způsob jízdy ve skupině Zásady bezpečného chování o prázdninách Zdravý životní styl Mezilidské vztahy	Třídní učitel Učitel Přv, VI, Inf
5.	Přírodověda Vlastivěda Informatika	Návykové látky Prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky respektování lidských práv, individuálních potřeb a odlišností jednotlivců	Třídní učitel Učitel Přv, VI, Inf
6.	ORV Informatika	Nebezpečí užívání návykových látek – tabák, alkohol, cannabisové drogy, těkavé látky, léky Šikana /škádlení Prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky	Učitel ORV, Inf.
7.	ORV Informatika	Pravidla chování, spolupráce, seberegulace, rozdíly v projevech chování, systém osobních hodnot, vůle a osobní kázeň při seberozvoji, bezpečné chování v přírodě, první pomoc. Drogy – dělení a jejich účinky na mladý organismus	Učitel ORV, Inf.
8.	Vz Informatika Přírodopis	Virtuální drogy, Poruchy příjmu potravy, Sexuální rizikové chování, Sociální a právní ochrana dětí, prevence zneužívání návykových látek, Prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky	Učitel přírodopisu, Inf, Vz
9.	Vz Zeměpis Finanční matematika	Drogy a jejich účinky Extremismus, Rasismus, Xenofobie Jak správně hospodařit a zbytečně neutrácet	Učitel Z, Vz, Finanční matematiky

3.4 Metody a formy řízení práce

- Školní vzdělávací plán – učební plány
- Školní a klasifikační řád
- Projektové vyučování
- Besedy, přednášky, diskuse, rozhovory
- Hry posilující psychiku, spolupráce ve skupině, brainstorming, nácvik verbální a neverbální komunikace a asertivního jednání, relaxační techniky
- Modelové interaktivní situace, metoda kritického myšlení
- Soutěže – vědomostní a sportovní
- Školy v přírodě, výlety, exkurze
- Třídní setkávání (třídnické hodiny)
- Kulturní představení
- Výstavy
- Schránky důvěry
- Nástěnky, letáky pro žáky
- Žákovský parlament
- Den otevřených dveří
- Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence
- Informace rodičům a jejich zapojování do prevence
- Propagace MPP

4. Primární prevence v rámci výuky předmětů

Všechny programy týkající se primární prevence budou probíhat po celý školní rok, jsou průběžně aktualizovány. Podrobný plán akcí je na webových stránkách školy.

I. stupeň

Na prvním stupni se žáci s jednotlivými tématy setkávají především v předmětech: prvouka, přírodověda, vlastivěda, český jazyk, anglický jazyk, informatika, ale také v rámci tělesné výchovy a výtvarné výchovy.

II. Stupeň

Na druhém stupni je práce náročnější. Učitelé musí vzájemně spolupracovat a uspořádat témata z oblasti prevence tak, aby nedocházelo k jejich překrývání a aby byla všechna probrána. Dle uvážení či v případě nově se vyskytnutého problému začleňují vyučující témata i mimo dané předměty či v rámci kulturních a sportovních akcí.

5. Specifická prevence

Název programu	Adaptační kurz
Stručná charakteristika	Stmelení kolektivu společným zážitkem
Realizátor	Projekt Odyssea
Cílová skupina	6. třída
Počet hodin	12 hodin
Návaznost programu na cíle	Zásady bezpečného chování ve škole, rozvíjení sociálních dovedností a posílení vztahu učitel – žák
Termín programu	Září 2022
Zodpovědná osoba	Třídní učitel

Název programu	Já, moje třída, moje škola (třídnické hodiny)
Stručná charakteristika	Třídní pravidla, Zásady bezpečné chování ve škole, posílení dobrých vztahů ve třídě
Realizátor	Škola
Cílová skupina	Žáci 1. – 9. třídy
Počet hodin	1. stupeň – 2x 4 hodiny 2. stupeň – 2x 5 hodin
Návaznost programu na cíle	Posilování pozitivních vztahů ve třídě
Termín programu	Září 2022
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé

Název programu	Beseda – komunikace ve třídě
Stručná charakteristika	Posílení vztahu – učitel – žák
Realizátor	Škola – školní psychologka
Cílová skupina	Žáci 3. třídy
Počet hodin	1 vyuč. hodina
Návaznost programu na cíle	Posilování pozitivních vztahů, komunikace, spolupráce
Termín programu	Září 2022
Zodpovědná osoba	Třídní učitel

Název programu	Zpátky v čase
Stručná charakteristika	Posílení vztahů ve třídě
Realizátor	Dobronauti s.r.o.
Cílová skupina	Žáci 3. třídy
Počet hodin	5 vyuč. hodin
Návaznost programu na cíle	Prevence agrese a šikany, řešení konfliktů
Termín programu	Září 2022
Zodpovědná osoba	Třídní učitel

Název programu	Hvězdný tým
Stručná charakteristika	Naučit se vnímat a přijímat jinakost kolem sebe.
Realizátor	Dobronauti s.r.o
Cílová skupina	Žáci 4. třídy
Počet hodin	4 vyuč. hodiny
Návaznost programu na cíle	Posilovat schopnost spolupráce v kolektivu, vnímá a přijímá jinakost kolem sebe
Termín programu	Září 2022
Zodpovědná osoba	Třídní učitel + metodik prevence

Název programu	Metody aktivního učení aneb když se mozek dobře učí
Stručná charakteristika	Seznámí učitele se základní charakteristikou těchto metod, s principy jejich přípravy, zásadami vedení vyučovacích hodin a hodnocením práce žáků.
Realizátor	Mgr. Pavlína Seidlerová
Cílová skupina	Učitelé, asistenti, vychovatelé
Počet hodin	2 x 8 hodin
Návaznost programu na cíle	Spolupráce s odborníky a specialisty na danou problematiku
Termín programu	Září 2022
Zodpovědná osoba	Ředitelka školy

Název programu	Školní Lesík
Stručná charakteristika	Výsadba lesíku, doprovodný program, kavárna pro rodiče
Realizátor	Škola
Cílová skupina	Celá škola + MŠ + rodiče
Počet hodin	Celodenní akce
Návaznost programu na cíle	Posilování dobrých vztahů – rodič + učitel + žák, péče o zdraví, komunikace
Termín programu	Říjen 2022
Zodpovědná osoba	Celý pedagogický sbor

Název programu	Vzkaz v láhvi – Recyklohraní
Stručná charakteristika	Projekt – jak zacházet s PET lahví, její recyklace
Realizátor	Třídní učitel + Recyklohraní
Cílová skupina	Žáci 3. třídy
Počet hodin	2 vyuč. hodiny
Návaznost programu na cíle	komunikace a spolupráce v kolektivu
Termín programu	Říjen 2022
Zodpovědná osoba	Třídní učitel

Název programu	Projektové vyučování – Hliník
Stručná charakteristika	Žák se zamyslí nad problematikou ochrany životního prostředí,
Realizátor	Škola
Cílová skupina	Žáci 5. třídy
Počet hodin	4 vyuč. hodiny
Návaznost programu na cíle	Posilovat schopnost spolupráce
Termín programu	Listopad 2022
Zodpovědná osoba	Třídní učitelka + Mgr. Lipanská
Název programu	Preventivní program Zuřivec
Stručná charakteristika	prevenci a osvětě domácího násilí a pro práci s osobami ohroženými násilím v rodině nebo osobami, které se dopouštějí násilí.
Realizátor	Škola
Cílová skupina	Žáci 8. třídy
Počet hodin	4 vyuč. hodiny
Návaznost programu na cíle	Prevence agresivního chování jak v třídním kolektivu, tak ve společnosti
Termín programu	Listopad 2022
Zodpovědná osoba	Učitel ORV
Název programu	Já, moje třída, moje škola
Stručná charakteristika	Rizikové poruchy chování, agresivita, kouření. Projektový den napříč celou školou.
Realizátor	Škola
Cílová skupina	Celá škola
Počet hodin	Každá třída
Návaznost programu na cíle	Posilování odmítavých postojů k šikanování, užívání alkoholu, tabákových výrobků a jiných omamných látek apod. Utužování dobrých vztahů ve třídě i celé škole
Termín programu	Pololetí – (leden–únor 2023)
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé + metodik prevence

Název programu	Druhý krok
Stručná charakteristika	Rozvoj sociálně emočních dovedností
Realizátor	Metodička prevence
Cílová skupina	Žáci 2. a 3. třídy
Počet hodin	Každá třída 8 hodin
Návaznost programu na cíle	Rozvoj empatie, soudržnosti a komunikačních schopností
Termín programu	Prosinec 2022–květen 2023
Zodpovědná osoba	Metodička prevence

Název programu	Zdravé zuby, zářivý úsměv
Stručná charakteristika	Péče o chrup, prevence zubního kazu
Realizátor	Škola – žáci 8. – 9. třídy
Cílová skupina	Žáci 1. – 3. třídy
Počet hodin	Každá třída 1 vyuč. hod.
Návaznost programu na cíle	Zásady bezpečného chování ve škole, rozvíjení sociálních dovedností a posílení vztahu učitel – žák
Termín programu	Březen 2023
Zodpovědná osoba	Třídní učitel + metodička prevence

Název programu	Bezpečně na silnici
Stručná charakteristika	Vzdělávací program zaměřen na bezpečnost v silničním provozu
Realizátor	Policie ČR – Řevnice
Cílová skupina	Žáci 3. – 5. třídy
Počet hodin	Každá třída 2 hodiny
Návaznost programu na cíle	Snížit rizikové chování žáků, naučit se nést zodpovědnost za své činy
Termín programu	Duben – květen 2023
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé + metodička prevence

Název programu	Beseda - Bez tabáku
Stručná charakteristika	Prevence a zdravotní varování před riziky kouření .
Realizátor	Policie ČR - Řevnice
Cílová skupina	Žáci 5. – 8. třídy
Počet hodin	Každá třída 1 vyuč. hodinu
Návaznost programu na cíle	Prevence zdravotních rizik spojených s užíváním tabákových výrobků
Termín programu	Květen 2023
Zodpovědná osoba	Třídní učitel

Název programu	Respektující komunikace
Stručná charakteristika	Cesta k sebeúctě
Realizátor	Mgr. Michal Dubec
Cílová skupina	Pedagogický sbor
Počet hodin	2 x 8 hodin
Návaznost programu na cíle	Spolupráce s odborníky a specialisty na danou problematiku
Termín programu	Květen 2023
Zodpovědná osoba	Třídní učitel

Název programu	Škola v přírodě
Stručná charakteristika	Péče o zdraví, vztahy v kolektivu

Realizátor	Organizace pro volný čas (cestovní kanceláře), škola
Cílová skupina	Celá škola
Počet hodin	Týdenní aktivity
Návaznost programu na cíle	Posilovat schopnost spolupráce v kolektivu, udržovat dobré vztahy v kolektivu
Termín programu	Červen 2023
Zodpovědná osoba	Třídní učitel + metodik prevence

Další aktivity budou dopsány v průběhu druhého pololetí školního roku.

6. Evaluace

Na realizaci preventivního programu se podíleli všichni vyučující ve spolupráci s vedením školy, rodiči a organizacemi. Program se prolínal výchovou i vzděláváním během celého školního roku v průběhu vyučování i mimo něj. Tato problematika je začleněna do výuky téměř do všech předmětů. Třídní učitelé sledovali a koordinovali dění ve svých třídách. Případné problémy byly řešeny individuálně s vedením školy, výchovnou poradkyní, školní psycholožkou a metodičkou prevence.

Na školní rok 2021/2022 se z pohledu historiků bude jednou nahlížet jako na školní rok v mnoha ohledech zvláštní a výjimečný. Stalo se tak díky pokračující celosvětové pandemii ve výskytu virového onemocnění COVID-19. Tato skutečnost opět již potřetí za sebou zásadním způsobem ovlivnila průběh celého školního roku. Na rozdíl od minulých dvou školních let však nedošlo k plošnému uzavírání škol. Hlavně v podzimním a zimním období docházelo k tomu, že pro některé třídy byla nařízena karanténa a zákaz osobní přítomnosti žáků ve škole. V takovém případě pak byla prezenční forma vzdělávání v dané třídě nahrazena distanční. Učitelé i žáci ale měli možnost využít zkušeností z distanční výuky z minulého školního roku, a tak tato forma vzdělávání již nečinila žádné závažnější problémy.

V únoru 2022 začal válečný konflikt na Ukrajině, jehož důsledkem byl příliv velkého počtu ukrajinských uprchlíků do České republiky včetně dětí školou povinných. České školství tak po vlně virové epidemie stálo před další náročnou výzvou, co a jak probírat s dětmi, jak odpovídat na otázky, které kladly. Ať už vnímáme to, co se děje na Ukrajině, jakkoliv, chceme povzbudit děti, aby se i nadále zajímaly o svět, vážily si mírových řešení problémů a bez obav za námi chodily s dotazy a obavami.

V rámci prevence sociálně patologických jevů jsme proto navázali na osvědčené formy prevence a současně připravujeme nové preventivní aktivity. Rodiče a žáci měli možnost konzultovat s metodikem primární prevence problémy a otázky z oblasti prevence sociálně patologických jevů, a využívat rovněž schránky důvěry umístěné ve škole, nebo využít jejich elektronickou formu. Se svými názory, dotazy či připomínkami mohli žáci vystoupit v rámci žákovské rady.

Primární prevence na škole je zaměřena na všechny ročníky, probíhá v rámci vyučovacích předmětů na 1. stupni a přímou prací metodika školní prevence. Na 2. stupni byla primární

prevence převážně součástí předmětů „Výchova ke zdraví“ a „Občanská a rodinná výchova“, ale dnes je už také začleněná do všech vyučovacích předmětů.

Pro žáky jsme letos měli připraveno několik zajímavých setkání, přednášek, projektů a jiných programů, soutěží, exkurzí, výletů, plavecký výcvik, školy v přírodě, které měly hlavní úkol, a to stmelovat a upevňovat třídní kolektiv, posilovat přátelství, vzájemnou pomoc a spolupráci mezi žáky. Předcházet šikaně a jiným nežádoucím jevům, upevňovat zásady slušného chování, a omezit nežádoucí vlivy v chování. Prvořadým úkolem bylo zvýšit informovanost žáků ve všech oblastech primární prevence, především na kyberšikanu, drogy, kouření, kriminalitu mládeže a zdravý životní styl.

V průběhu školního roku proběhl rozsáhlý a velmi přínosný kurz pro pedagogy – Kritické myšlení a Metody sociální a osobnostní výchovy. Metodička prevence se zúčastnila XVIII. ročníku Konference primární prevence rizikového chování. Letošní ročník konference byl zaměřen na téma „Kompetence a role různých profesí a pracovníků v oblasti prevence rizikového chování“.

Přehled aktivit za školní rok 2021/2022

Termín	Třída	Program	Prevence
Září 2021	Všechny třídy	Třídnické hodiny	Vztahy ve třídě, pravidla
Září 2021	6. A třída, 6. B třída	Dvoudenní adaptační teambuilding se školním psychologem	Vztahy ve třídě
Září 2021	3. třída	Záložka do knihy spojuje školy – mezinárodní projekt	Rozvoj sociálních dovedností, komunikace, spolupráce
Říjen 2021–květen 2022	4. třída	Druhý krok	Rozvoj sociálně emočních dovedností
Prosinec 2021–květen 2022	3. třída	Druhý krok	Rozvoj sociálně emočních dovedností
Prosinec 2021–květen 2022	5. třída	Druhý krok	Rozvoj sociálně emočních dovedností
Prosinec 2021–únor 2022	3. třída, 4. třída	Plavecký výcvik	Péče o zdraví
Únor 2022–duben 2022	1. třída, 2. třída	Plavecký výcvik	Péče o zdraví
Únor 2022	1. třída - 9. třída	Já, moje třída, moje škola	Vztahy ve třídě, vandalismus, kyberšikana, bezpečně na internetu
Únor 2022	7.A, 7. B, 8., a 9. třída	DOX. Příběh opravdového hrdinství	Vztahy, hrdinství

Únor 2022	3. třída	Dobronauti – Zpátky v čase	Vztahy ve třídě, řešení konfliktů
Únor 2022	2. stupeň	Lyžařský kurz	Péče o zdraví
Únor 2022	Celá škola	Třídnické hodiny – Válka na Ukrajině	Mezilidské vztahy respektování lidských práv, individuálních potřeb a odlišností jednotlivců
Březen 2022	5. třída	Selektivní primární prevence – Sigma – projekt Odyssea	Vztahy ve třídě, řešení konfliktů, prevence šikany
Březen 2022	3. třída	Noc s Andersenem	Rozvoj sociálních dovedností, komunikace, spolupráce
Duben 2022	Celá škola	Uklidme Česko	Rozvoj sociálních dovedností, komunikace, spolupráce
Květen 25022	4. třída	Selektivní primární program – Zlepšujeme vztahy ve třídě – Projekt Odyssea	Vztahy ve třídě
Květen 2022	6. A a 6. B třída	Recyklace očima mladého vědce	Rozvoj sociálních dovedností, komunikace, spolupráce
Červen 2022	8. třída	Preventivní program „Zuřivec“	Prevence domácího násilí
Červen 2022	Celá škola	Škola v přírodě	Vztahy ve třídě, péče o zdraví, rozvoj sociálních dovedností, komunikace a spolupráce
Červen 2022	Celá škola	Recyklohraní	Péče o zdraví, rozvoj komunikace, spolupráce

Volnočasové aktivity v prostorách školy

- Dramatický kroužek „Tři boty“ pro žáky 1. stupně
- Keramický kroužek
- Kroužek zpívání
- Kroužek mažoretek „Třebotovské Berušky“
- Šachový kroužek
- Florbal
- Atletický kroužek
- Kroužek ručních prací
- Věda hrou

Další projekty iniciované školou:

- Recyklohraní
- Sběr plastů, papíru a hliníku
- Čtení žáků školy dětem v MŠ
- Uklidme Česko
- Noc s Andersenem

- Sazka olympijský víceboj
- Škola v přírodě
- Přednášky s různými spisovateli
- Záložka do knihy spojuje školy
- Doučování žáků do škol
- Radost z poznání
- Učíme se venku
- Školní les do kapsy

7. Spolupráce s institucemi a organizacemi

Organizace	Adresa	Kontakt
PPP	PPP – Praha – západ Plzeňská 90 267 01 Králův Dvůr – Počaply	E-mail: pppkraluvdvur@cbox.cz p. Barošová +420 311 637 119
PPP	PPP – Středočeský kraj Poštovní 228, 252 28 Černošice	E-mail: cernosice@pppsk.cz p. PhDr. Lucie Kvasničková +420 720 027 168
K – Centrum SANANIM	K – centrum SANANIM Na Skalce 819/15 150 00 Praha 5	E-mail: kacko@sananim.cz +420 605 240 501
OSPOD – Černošice	OSPOD – Černošice Václavská 316/12 120 00, Praha 2	Cinklová Andrea, Mgr. Vedoucí OSPOD, referent sociálních věcí – sociálně právní ochrany dětí Telefon: 221 982 251 Mobil: 727 846 083 E-mail: andrea.cinklova@mestocernosice.cz
Policie ČR	Policie ČR – Praha venkov Řevnice Nádražní 213 252 30 Řevnice	Vedoucí: npor. Mgr. Milan Maršálek +420 974 882 740 +420 602 750 902 E-mail: poz.oo.revnic@pccr.cz
Středisko výchovné péče Dobřichovice	Středisko výchovné péče Dobřichovice Pražská 151 252 29 Dobřichovice	+420 778 474 867 E-mail: svpd@svpd.cz ambulance@svpd.cz

8. Metodické dokumenty (doporučení a pokyny)

Obsahuje metodická doporučení a metodické pokyny v oblasti primární prevence rizikového chování schválená vedením MŠMT:

Cílem materiálu je metodická podpora pedagogických pracovníků při vzdělávání žáků s PAS. Materiál je k dispozici zde -

Zásady přístupu k dětem, žákům, studentům s PAS v rámci vzdělávacího procesu.

<https://www.msmt.cz/file/49807/>

Pomůcka k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků a vyloučení žáka nebo studenta k 1. 9. 2017:

Pomucka_k_nove_zakotvenym_pravum_a_povinnostem_pedagogickych_pracovniku_

https://www.msmt.cz/uploads/Pomucka_k_nove_zakotvenym_pravum_a_povinnostem_pedagogickych_pracovniku_1.pdf

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)

Aktualizované přílohy Metodického doporučení – Alkohol, Návykové látky, Tabák

Alkohol <https://www.msmt.cz/file/49474/>

Návykové látky <https://www.msmt.cz/file/49475/>

Tabák <https://www.msmt.cz/file/49476/>

Metodické pokyny:

— http://www.msmt.cz/uploads/Metodicke_doporuceni_uvodni_cast.doc

— http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_1_Navykove_latky.rtf

— http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_2_Rizikove_chovani_v_doprave.doc

— http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_3_poruchy_prijmu_potravy.doc

— http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_4_Alkohol.doc

— http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_5_Syndrom_CAN.doc

— http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_6_Skolni_sikanovani.doc

— http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_c_7_Kybersikana_d.docx

— http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_8_Homofobie.doc

—

http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_9_Extremismus_rasismus_xenofobie_antisemitismus.doc

— http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_c_10_Vandalismus.docx

— http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_c_11_Zaskolactvi.docx

— http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_12_Kradeze.doc

— http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_13_Tabak.doc

- http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_14_Krizove_situace_spojene_s_nasilim.doc
- http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_15_Netolismus.doc
- http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_16_Sebeposkozovani.doc
- http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_17_Nova_nabozenska_hnuti.doc
- http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_18_Riziikove_sexualni_chovani.doc
- http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_19_Prislusnost_k_subkulturam.doc
- http://www.msmt.cz/uploads/Priloha_20_Domaci_nasili.doc
- http://www.msmt.cz/uploads/priloha_21_hazardni_hrani.docx
- <http://www.msmt.cz/file/40398/>
- Příloha 22: Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních.pdf, Formulář_Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS.docx, Formulář_Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS.pdf

9. Přílohy:

- Krizový plán školy
- Strategie prevence řešení školní neúspěšnosti žáků